

کتابخانه

آبونه شرایی : هر رايچون
سنه لکي (۴۰۰) التي ايلني
(۲۲۵) ، ممالك اجنيه ايچون
سنه لکي (۴۵۰) ، آلتی آيلنی
(۲۵۰) غروشدرد .

نسخه سی ۷،۵ غروشدرد .
سنه لکي ۵۲ عددرد .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندند

اخطارات
آبونه بدلی پشیندرد .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنورد . درج ایدلین
یازیرلر ااماده اولنماز .

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

آدره من تبدیلنده ایریجه
• غروش کوندردلیدرد .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالك اجنيه ايچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسجه یازلسی رجا اولنورد .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنورد

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

فلسفہ عبادت

۲

مع الاسف ہو کونسی مسلمانوں کے عبادتوں کی پابانگی کی بر طاقم الفاظ و حرکات تکرار دین عبارت در . وظیفہ عبادتی ایسا ایدیورکن ہو وظیفہ نک ایسا سندنہ کی حکمتی تقدیر ایتہ یورز . حال بوکہ فریضہ صلاتی ایفایہ قیام ایدنلر ہر شیدن اول او قودقاری فاتحہ شریفہ نک معناسنی ادراک ایتہ لی ، بو آیات جلیلہ نی رسماً تلاوت ایلہ اکتفا ایتہ ملیدرلر . مسلمانلر بو معانی جلیلہ نی ترتیل ایتدکارنی بیلمہ لیدرلر : « یاربی ، بوتون کائناتک التہیسک . حیاتی تقویم ، تکاملی تأمین ایدہ جک ہر شئی یاراتدیگہ قانعز . احتیاجاتی تطمین ایتک ایچون بوتون وسائط لازمیہ ایجاد ایتش بولونیورسک . چونکہ رحمانسک . بزم ہر سنی و جہد منی قات قات مکافاتہ نائل ایدیورسک . چونکہ رحیمسک . حسنات و سیئاتدن بزی مسئول ایدہ جکسک . چونکہ « مالک یوم الدین » سک . الہی ! یاربی المدن کادیکی قدر چالیشدم . بوتون وسعملہ ابدال غیرت ایتدم . فقط ہنوز غایہ نی تحقق ایتدیرمہ دم . سندن نیازم بنی طوغرو بولہ ارشاد ایتک در . تاکہ اویولہ ایلریلہ یہرک ہدفہ مواصلت ایدہم . »

بو روح ایلہ ایفای عبادت ایدرسہ کز نہ احراز ایدہ جکسکزی دوشونیکز . عبادتک کزک بارکام کبریادہ مطلقاً قبول ایدیلہ جکسندن امین اولیکز . قرآن کریم دعا و عبادتک قبولی حقندہ دیگر برایت کریمہ دہ دیگرہ : « بکا دعا ایدنلرک دعا سنی قبول ایدرم ، بکا نیاز ایتسینلر . (مؤمن) لکک اوصافی احراز ایتسینلرکہ دوغرو بولہ ارشاد اولونایاسینلر . »

بو وعدہ الہیدہ بالخاصہ ایکی نقطہ نظر دقتی جلب ایتہ لیدر . برنجیسی : « مؤمن اولقی » کہ « عمل » ی اقتضا ایدر . ایکنجیسی ، ہدایتی نیاز ایتکدر . چونکہ ایشمزی کندمن پاپہ جغز .

خلاصہ ، عبادت اسلامیک ہدفی فعال بر آدمی مشکل بر وضعیتہ ارشاد ایدہ جک اولان نصرت الہیہ نی تضرعدر . انسان ساحۂ فعالیتدہ آدم آثار آتماز جنساب حق بوتون وسائط موفقیتی احسان ایدر . استخرامہ چالیشہ جغمز وسائطہ نتایجی باغلامقلہ حکمت الہیہ بزم خیر منی استہداف ایتکدر . مختلف ملکاتمز آنحق بو صورتلہ انکشاف ایتدیریلہ بیلیر . کوزیکزک اوکنہ صرفہ بر عالمہ نک چوجغنی کتیریکز . بوتون وسائط رفاه بو چوجوغنی تشدیدمک حصر اولونیور . بویلہ اولقلہ برابر عجیباً ابون ہیچ بر وقت چوجوغک کندی آقاری اوزرنده یورومہ سنی ایستہ بیلیرلمی ؟ اصلاً بالعکس ، چوجوغک بر آن اول یورومہ سنی ایستلر ، چونکہ آنحق بو صورتلہ

معبودینک قولاری ہب ملک ، شر معبودینک قولاری دہ ہب شیطان اولقی اقتضا ایتزمی ؟ فصل اولوردہ یاری ملک ، یاری شیطان اولان مخلوقلر بولنور و انسان دنیان بو مخلوقلر ہر ایکی معبودہ عبادتنہ کورہ خیر و شردن حصہ یاب اولور ؟

شواہجندہ بولندیغمز ظالمہ وبالخاصہ عالم بشرہ نظراً تماماً مستقل ایکی معبود تصوری بو صورتلہ غیر ممکن اولدیغندن دولای تعدد الہ عقیدہ لرینک ہبسی معبودلرک بیندہ بر جہت اشتراک دخی قبول ایتک مجبوریتندہ بولنش و کندیلرنی بولنلرک بر اثر مشترکاری طانیہ رق ہبسنہ پرستش ایتکہ لزوم کورمشلردر . بویلہ اولماسہ ایدی خیر ایلہ شر آراسندنہ برندن دیکرینہ کچمک ایچون بر طریق مناقلہ بولہ مہ جقلردی .

فقط اک صوک امللر ، امیدلر و یا مخافتلر ، خشیتلر کندیلرینہ توجیہ اولنقی ایچون معبود اتخاذا ایدیان و بویلہ معبود اتخاذا اولنہ بیلمک ایچون برر مبدأ اول عدالونق ضروری بولنان الہلر بیندہ ہر ہانکی بر مناسبت ، بر جہت شرکت تصور ایتک عینی زماندہ بولنلرک ایکسینہ بردن شامل بر مبدأ حاکمہ تابعیتلرنی تصدیق دیمکدر . بوایسہ او ایکی معبودک برر مبدأ اول دکل ، برر مبدأ تالی اولدیغنی اعتراف ایلہ مکدر .

ایستہ بونقطہ دہ ایکیلک عقیدہ سی بیقیلمش و فقط بولنلرک فوقندہ بر رئیس ، بر الہ اکبر طانیق و بولنلرک اونک معیتہ قویق صورتیلہ اقامتکلی بر تثلیث عقیدہ سی ظہور ایتشد . اقامتکلی تثلیثک مساواتی صورتندہ کی تثلیث دخی تشبیہ کی عین تناقض و شقاق ایسہ دہ بو الہ اکبر ریاستندہ کی تسلیمشدہ آزچوق بر حقیقت سہ زلیش و بر مبدأ وحدتک وجودی ضرورتی حس اولنشد . فقط بو الہ اکبری ، بو مبدأ وحدتی تصدیق ایتدکدن صوکرہ دیکرلرینک حالا مقام معبودیتندہ ازلاً و ابداً ادامہ لری دہ دیگر بر تناقض اولشد . چونکہ معبود دیمک امللرک ، اندیشہ لرک صوک مرجع تحقیقی ، تعبیر آخرلہ وجودک مبدأ اولی اولان موجوددر . بتون وجودک یکانہ بر مبدأ اولی و بناء علیہ بتون آمال و مطالبک صوک مرجع حاکمی اولان بر الہ اکبرک موجودیتی بالضرورہ ادراک ایدلکدن صوکرہ دخی مبادی تالیہ نی حالا مقام معبودیتندہ طانیق ، ہم او الہ اکبرک حقنی و بر مہمک ہم حقوق بشرہ تجاوز ایتک کی اعظام شر اولان ایکی ظلمدر .

ایستہ دین اسلام بو ظالم و متناقض مشرک لک ظالم و افترا لرندن بشرتی تخلص ایچون « لا الہ الا اللہ » دستور توحیدیلہ کلش و مقام الوہیتک یالکیز « اللہ اکبر » مخصوص اولدیغنی و خیر و شر بتون تجلیات وجوددہ مبدأ اول اولہ رق حق تعالی نک حاکم بولندیغنی تبلیغ و اثبات ایتک اوزرہ « یا ایہ الناس اعبدوا ربکم لذل خلقکم والذین من قبلکم املکم بتقون » خطاب کبریاییلہ انسانلری عبودیت و عبادتک ہدف حقیقیسنہ توجیہ ایتشد . ان شاء بوموضوعہ بردہا رجوع ایدرز .

عضلاتك كسب قوت اید، جگنی بیلیرلر. سوء استعمال ایدیان شفقت چو جوغی کوتوروم بیراقیر. جناب حق انسانلره اویاندن فضله رحیمدر. اولنری خوشنود ایدم جگ وساطتی الای اوییلیر. بناء علیه بوتون خیر منی بزم طرفزدن وقوع بولاجق فعالیتیه ربط ایتشددر. چونکه آنجق فعالیتله فطرت مزده مکنوز اولان قابیلتری ایشله ته بیلیرز. ایشته دعا و عبادتک قبولی ده بوندن طولای جه و غیرته وابسته در.

بعضاً ده نیایورکه: عبادته نه لزوم وار؟ جناب حق برمتصد مخصوصی تحقق ایتدیرمک ایچون لازم اولان هر شیئی یارائمش ده کلیدر؟ او حالده بو وساطتی استخدام ایتمک کفایت ایتمز؟ عبادتک نه لزومی وار؟... بوده عبادت حقنده بسله نیان یا کلاش بر فکر در. عبادت فلان شیئی مطلب دکلددر. بر شیتک تجزی قبول ایتمز بر شکلده باغلی اولدینی وساطتی ایستهمکدر. عبادتک طوغرو تلفیسی بو اولدینغه کوره امر مزه. میا اولان وساطتی استهلاک ایتمدن باشقه سنی ناصل ایستیه بیلیرز؟ فقط وساطط موجودی ناصیل استعمال ایدرسه ک ایدلم، بونلرک بزی مقصده ایصال ایدوب ایتیه جگنی تعیین ایدمیز. بناء علیه استعمال ایدم جگمز وساطتک منمر اولسی ایچون الله نیاز ایتمک کجمز ایجاب ایدر. وجود مزده برخسته لق حس ایتدیکمز زمان بعض علاجلر استعمال ایدیورز. فقط بو علاجلرک مطلقاً تأثیر. مطلوبی حاصل ایدم جگنی سوبله به بیلیرمی ز؟ بو صورتله احتیاج عبادت دائماً آشکار در. بوتون وساطط امر مزه آماده اولدینی حالده بو وساطتی ثمر دار ایتمک توفیق الهیه وابسته در.

نتایجک بعض وساطط مخصوصیه باغلی اولدینی فکری بر جوق سوء تفهملره سببیت ویرمشددر. مادام که بو کائنات سبب و نتیجه کبی ثابت و غیر قابل اخلاص قوانین طبیعیه ایله تنظیم اولونان بر مجرای تعقیب ایتمکدر. او حالده حادثاتک اداره سنده الوهیتک نه تأثیری اولابیلیر؟ ایشله ین ما کنه منتظماً ایشله مکده در. اونی قوران ما کنه جی به بر احتیاج وارمی؟ بناء علیه عبادته لزوم اولمادینی بیان اولونمقده در. قوانین الهیه نک کائناتده جاری اولدینغه شک وشبه یوقدر. فقط بو قوانینک کشف اولونانری قرآن کریمک بیان قیلدینی درت صفت الهیه یی تجلی ایتدیرمکدر: رب، رحمن، رحیم، مالک. بو صوک صفت الهیک هر شینه مالک، حق کندی یارادینی قانونلره حاکم اولدینغی افاده ایتمکدر. بناء علیه جناب حقک کائنات ما کنه سیله علاقه دار اولمادینی فکری زائل اولور. طبیعتمده ایشله ین قوانینه استقامت ویرمک اوکا حائدر. فقط قوانین الهیه به فارشی تولید حرمت ایچون هر شی سبب و نتیجه به باغلا نمشددر. قرآن کریم دیورکه:

«کیم که متقیدر، جناب حق اونی مشکلاتدن قورتاریر و اونک هیچ بکله مددیک بر یردن رزقی کوندیرر. جناب حق توکل ایدنه الله کفایت ایدر. جناب حق اراده سنی انفاذ ایتمک خصوصنده قادر در. هر شی ایچون بر اولجو تقدیر ایتشددر.»

محنت و مشقته دوچار اولانلر ایچون بو نه فیاض بر منبع تسلیدرا افقه آغیر وقاره بلوطلر کریدیک، مشکلات هر طرفدن یاغینی زمان ایمان ثابت اصحابی «متی نصرالله!»، دیرلر. او زمان در حال «الان نصرالله قریب» تسلی الهیسی جریحه دار قلبه افاضه حیات ایدر. فقط آیت کریمیه دقت ایتلی، «کیم که متقیدر. دیور. دیمک که نصرت الهیه متقیله موعوددر. متقی اودر که قوانین الهیه به بحق رعایتکاردر. عجبا هیچ بر عمل صالحی اولمایان و بو صورتله قوانین الهیه به فارشی کان بر انسان متقی اولدینغی ارعا ایدم بیلیرمی؟

بو کون بر یوزنده کی مسلمانلر یأس ایچنده درلر. هپسی ده «متی نصرالله!» دیورلر. فقط مسلمانلرک هپسی بو نصرت الهیه دن دخی قطع امید ایتمش بولونیورلر. بو صورتله مسلمانلر کندیلرینی نصرته قاووشدیر، حق «تقوا» دن ده محروم اولمشلر در. جناب حق متقیلری، کندیلرینی احاطه ایدن مشکلاتدن قورتاره جغنی بیان بویور بیور. حق تعالانک وعد الهیسی تحقق ایتدیرمک جکنده شک وشبه یوقدر. فقط وعد الهینک تحقق تقوی صفتیه متصف اولمغه وابسته در. قرآن کریم تقوانک نه اولدینغی کمالیه تعریف ایتشددر، بناء علیه نصرت الهیه یی دیله یورسوق تقوی بولنده یوروملی یز.

اسلام مرشدلرینک، اسلام واعظلرینک باه جقلری الهمهم تجرد، حقیقی تقوایی مسلمانلره آکلا تمقدر. اودت، بونلرک هپسی تقوایان بحث ایدیورلر. فقط اونک حقنده سالم بر فکر ویرد میورلر. بونلر مسلمانلره دیلیدر که قرآن کریمک و پیغمبر اسلامک تعلیم و تبلیغه نظراً سن رنده بالغ اولوب در، امکانی قازانمایان بر آدم متقی ده کلدر. یالکز باباسندن قالان میراثله کچینن آدم متقی ده کلدر. بر مقصدی تحقق ایتدیرمک ایچون چایشمایان، باشقه لرندن لطف و عنایت بکله ین آدم متقی ده کلدر. جناب حقک کندی نه احسان ایتدیک قوا و مالکاتی کندی وعمومک نفی ایچون قوللانمایان آدم متقی ده کلدر. منفعت شخصی سنی منفعت عامه اوغورنده فدا ایتمین متقی ده کلدر. کوزل بر حیات عالمه اصرار ایتمین، اقربا و تعلقاتنه سوء معامله ایدن، فقرایه باقماز، ایتامی صیانت ایتمین، طوللری حایه ایتمین متقی ده کلدر. حتی بو آدمک نمازی بیله فائده سزدر. چونکه قرآن کریم، باقیکنز نه دیور:

«ارایت الذی یکذب بالدين. فذلک الذی یدع الیتیم ولا یحض علی طعام المسکین. فویل للمصلین الذین هم عن صلاتهم ساهون.»

مآلی: «دینی تکذیب ایدن آدمی کوردگمی؟ یتیمه سوء معامله ایدن، بچاره لری ظویورمت ایچون باشقه لرینی تشویق ایتمین اودر. ویل او نماز قیلانلره که قیلدقلری نمازدن بیخبر درلر.»

برکله ایله، حیاتک هر شبهه سنده یوکسک بره مال اولمایان بر انسان متقی ده کلدر.
فراهمه کمال الهیه